

Tiekartta työvoiman toimialoittaisen ja alueellisen saatavuuden varmistamiseksi - luonnonvarat, elintarviketuotanto ja ympäristö -toimialaryhmä

Aika	Maanantai 12.9.2022 klo 14.00 – 15.30
Paikka	Microsoft Teams
Osallistujat	Johanna Alatalo, TEM Stefan Borgman, METO Jarno Hakanen, JOTPA Kirsi Heinivirta, JOTPA, puheenjohtaja Aleksi Kalenius, OKM Susanna Kumpulainen, MTK Liisa Larja, TEM Pirjo Larm, TEM, sihteeri Suvi Liikkanen, Loimu Juho Peltonen, TEM Jaana Saaranen, Selry Anne Somer, Elintarviketeollisuusliitto Hanna Säntti, TEM
Estyneet	Veli-Matti Kauppinen, Teollisuusliitto Riku Muurinen, Konepäällystöliitto Ilkka Pekkala, Agronomiliitto Elina Pylkkänen, TEM Aaro Riitakorpi, Loimu

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Kirsi Heinivirta avasi kokouksen ja kertoi, että tänään siirrytään kohtaanto-ongelmaan ja työvoimapulaan liittyvien toimenpide-ehdotusten puolelle, joita liittojen edustajat ovat jo valmistelleet ennakkoon TEM:in analyysiryhmän tekemään pohjaan.

2. Toimenpide-ehdotukset kohtaanto-ongelmaan ja työvoimapulaan, [yhteenveto](#)

Liisa Larja esitteli TEM:in analyysiryhmän tekemää yhteenvetoa ja kertoi tämän toimialaryhmän keskeiset havainnot:

- Elintarviketeollisuuden prosessityöntekijöiden työvoimapulan laskennallinen volyymi on 330 henkeä; eläinlääkäreillä 42 henkeä
- Eläinlääkäreitä ei juuri ole työttömänä (2 %), mutta prosessityöntekijöitä on jonkin verran (6 %). Elintarviketeollisuustyöntekijöiden paikat ovat usein vuorotyötä, mutta kohtuullisen hyvin palkattua. Voiko vuorotyö olla ongelma?
- Elintarviketeollisuuden prosessityöntekijöiden tarve suurin on Etelä-Pohjanmaalla, Satakunnassa, Kanta-Hämeessä ja Pohjanmaalla
- Työttömyysaste taas on korkea Keski-Suomessa, Pohjois-Karjalassa, Pohjois-Pohjanmaalla ja Lapissa → voisiko työntekijöitä houkutella näistä maakunnista?
- Paikkoja on auki paljon myös Pirkanmaalla ja Varsinais-Suomessa, mutta sieltä pitäisi löytyä työntekijöitä riittävästi
- Prosessityöntekijöillä ulkomaisen työvoiman potentiaali on merkittävä: nykyisin jo 11 % ammattiryhmän työntekijöistä on ulkomaalaistaustaisia. Miten kansainvälistä rekrytointia voisi nykyisestä vielä edistää? Entä voisiko maassa asuvan ulkomaalaistaustaisen vapaan työvoiman kouluttaminen toimia?

Liisa totesi, että mitä konkreettisempia toimenpide-ehdotukset ovat, sitä paremmin ne valikoituvat priorisointilistalle.

Keskustelun keskeisimmät nostot

- Eläinlääkäripulaan auttaisi tuotantoeläinten terveydenhoitoon liittyvän koulutuksen sisällyttäminen muihin tutkintokoulutuksiin erityisesti yksinkertaisiin toimenpiteisiin liittyvistä osaamisalueista → selvitys kokoonpanolla OKM, MMM, TEM, Eläinlääkäriliitto, Agrologiiliitto, MTK yms.
- Elintarviketeollisuuden työvoimapulaan työperäinen maahanmuutto on olennaisin ratkaisu, seuraavana koulutusperäinen maahanmuutto → peilattava Talent Boostin kanssa, myös uusia ehdotuksia tarvitaan sekä erityisesti täsmennystä
- Työhyvinvointi tulee huomioida kaikenikäisten osalta, ei vain ikääntyvien osalta
- Puutarhurit, kasvihuoneviljelijät ja –työntekijät
  - Kenties enemmän resursseja jo maassa oleviin työttömiin, alalla vaaditaan ammattitaitoista ja motivoitunutta työvoimaa
  - Kausityövoiman luonne aiheuttaa haasteita, kohderyhmäksi vahvemmin kenties opiskelijat tai vegaanit
  - JOTPA:n mahdollisuudet (vrt. kesän 2022 työnjohtajakoulutus ukrainalaisille) selvitettävä → keskustelu MTK:n kanssa
  - Sähkön kallistuminen aiheuttaa ensi talvikaudelle vielä yhden haasteen (toivottavasti ohimenevä ilmiö)
  - Tämä ala kilpailee elintarviketeollisuuden kanssa työntekijöistä
  - Toimenpide-ehdotusten täsmennystä tarvitaan
- Maa-, metsä- ja kalatalouden erityisasiantuntijat
  - Akvaattisista tieteistä (JyU, FM) valmistuneet maisterit olisivat kenties pienellä täydennyskoulutuksella saatavissa paremmin työllistymään
  - Selvitetään työnantajilta/LUKElta tietoa mikä on puuttuva osaaminen sekä muutenkin täsmennetään toimenpide-ehdotuksia
  - Metsätaloudessa yrittäjyys on nykyään ensisijaista → ongelma erityisesti ikääntyneille, joita se ei kiinnosta + heidän työkykynsä on alentunut
- Monet leipurit eivät halua tehdä koulutustaan vastaavaa työtä
- Maatalouslomittajien kaksiosainen työpäivä ja alhainen palkkataso aiheuttavat ongelmia

Työryhmän jäsenet voivat täydentää dokumenttia vielä myöhemminkin. TEM:in analyysiryhmä työstää nyt käsitellyistä ehdotuksista sekä tutkimustietoon nojautuen toimenpidelistausta edelleen.

3. Seuraava kokous

Maanantaina 10.10.2022 klo 14.00 – 15.30, jolloin agendalla on ennakkoinnin tilannekuva (TEM, OPH, OKM, JOTPA) ja keskustelua koulutusvolyymien ohjaamiseen liittyvistä toimenpiteistä. Tarkempi agenda ja ennakkotehtävä lähetetään ennen kokousta.

4. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti hyvistä toimenpide-ehdotuksista ja aktiivisesta keskustelusta sekä päätti kokouksen.